

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWYNY CODZIENNE

Nr. 264 A

Warszawa, środa 7 września 1938 r.

Rok XIII

DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

całkowite wyprawy
można nabyć, na 5 rat.
mając bonu Tow. Handl.

KUPIEC POLSKI

Zielna 50
tel. 310-11

Proklamacja Hitlera w Norymberdze nie przyniosła oczekiwanych decyzji w sprawie konfliktu sudeckiego

NORYMBERGA, 6. 9. Kulminacyjnym momentem drugiego dnia kongresu partii narodowo-socjalistycznej była proklamacja kanclerza Hitlera, odczytana przez gauleitera Wagnera z Monachium. Odczytanie proklamacji Hitlera poprzedziło uroczyste otwarcie zjazdu w wielkiej sali kongresowej, przystrojonej tysiącami sztandarów, swastyk i wieńcami kwiatów. Na wstępie przemówił krótko zastępca Hitlera min. Hess, poczym szef sztabu oddziałów szturmowych Lutze złożył hołd pamięci narodowych socjalistów, którzy stracili życie w walkach politycznych.

OWACYJNE POWITANIE WŁOCHÓW I HISPANÓW

Następnym punktem programu było powitanie delegacji zagranicznej. Specjalnie owacyjnie witano delegację faszystowską oraz przedstawicieli Falangi hiszpańskiej.

W miarę jak zbliżał się moment, w którym odczytana miała być proklamacja Hitlera na sali wzrasta napięcie. Na ławach prasowych reprezentowane są pisma niemal całego świata. Dziennikarze gubią się w domysłach i przewidywaniach, co będzie zawierała proklamacja Hitlera.

Punktualnie o godz. 11.30 na trybunie wchodzi gauleiter okręgu Monachium, Wagner, i rozpoczyna odczytywać proklamację Hitlera.

ROZSZERZYŁO SIĘ KOŁO NIEMCZYŹNY

Proklamacja zaczyna się od stwierdzenia, że koło towarzyszy partyjnych, którzy zebrał się w tym roku w Norymberdze, niezmierznie się rozszerzyło. Rzesza wchłonęła w siebie miliony niemieckich rodaków. Po latach klęsk i upokorzenia przyszedł ruch odrodzenia Niemiec, którego podstawą była wiara w naród niemiecki, nie w kierownicze jego sfery, lecz w milionowe masy niemieckich robotników i chłopów.

WIELKIE NIEMCY

Jeden z dzienników angielskich twierdził — mówi dalej proklamacja Hitlera, — że pragnęliśmy pakt z kilku państwami, ponieważ w przeciwnym razie nie moglibyśmy stanąć przed kongresem partii. Nie mam tego zamiaru. Stałem przed wami bez paktu, ale z siedmiu nowymi okręgami partyjnymi, z moją własną ojczyzną: są to Wielkie Niemcy, które po

raz pierwszy objawiają się dziś w Norymberdze.

Przechodząc do spraw gospodarczych, kanclerz Hitler stwierdził, że Niemcy posiadają obecnie tylko dwie istotne troski gospodarcze: brak robotników w ogóle i robotników specjalistów, w szczególności w przemyśle, oraz brak robotników rolnych. Omawiając plan 4-letni, Hitler mówi, że wydał on zadziwiające rezultaty, jednak należy dalej wzmożnić produkcję, aby dać walucie niemieckiej, nie opartej o złoto, jedynie prawdziwe pokrycie w intensywnej pracy całych Niemiec. Za każdą markę zapłaconą należy wyprodukować nową markę.

KONIEC EPOKI ODOSONBIENIA

Najwyższą decyzją, jaka domniuje nad naszą działalnością gospodarczą, będzie: bezpieczeństwo narodu przede wszystkim. Należy więc zapewnić całkowicie pod względem materialnym istnienie naszego gospodarstwa na własnej podstawie żywotnej. Tylko wtedy armia niemiecka będzie mogła w każdej chwili wziąć pod swą opiekę wolność i interesy Rzeszy.

Niemcy będą wówczas posiadały dla każdego niezwykłą wartość, jako przyjaciel i sojusznik.

Jeżeli mówię te słowa z okazji 10-go kongresu partii, czynię to w świadomości, iż epoka odosobnienia Niemiec została zakończona. Niemcy uzyskały jako przyjaciel wielkie i potężne mocarstwa światowe.

WYSILKI MIKROBA ŻYDOWSKIEGO

Niebezpieczeństwo bolszewickiego zniszczenia narodów — mówił dalej kanclerz — staje się bar-

dziej groźne, niż kiedykolwiek. W tysiącach wypadków spostrzegamy wysiłki mikroba żydowskiego, tej plagi światowej. Mogę powiedzieć w moim imieniu i w imieniu wszystkich, jak głęboko jesteśmy radzi, widząc, iż inne wielkie mocarstwo światowe europejskie na mocy swej własnej decyzji, na podstawie swych własnych doświadczeń i za pomocą swych własnych środków podjęła naszą koncepcję i wyciągnęła z niej konsekwencje w duchu zdecydowanym.

ANSCHLUSS — SYMBOLEM WIELKICH NIEMIEC

Nowy naród — zdrowy formułę się nie za pomocą frazesów i teorii, ale dzięki żywej rzeczywistości. To co zostało dokonane w Niemczech, nie było by możliwe bez zjednoczenia siły całego narodu w nar. — socjalizm. Kiedy rankiem 12 marca sztandar nowej Rzeszy poniesiono poza granicę, nie był on — jak dawniej — symbolem zwycięzcy, ale symbolem jedności, która oddawała obejmowała wszystkich Niemców. Flaga wojenna, którą nasza młoda armia zaniosła wówczas do nowej prowincji, stała się symbolem wiary w zwycięstwo dla naszych braci Marchii wschodniej, symbolem nowych, wielkich Niemiec.

ROZCZAROWANIE

NORYMBERGA, 6. 9. Proklamacja kanclerza Hitlera przyniosła wszystkim wielkie rozczarowanie, którego nie ukrywano zarówno w kołach dyplomatycznych jak dziennikarskich.

Spodziewano się na ogół, że kanclerz Hitler poruszy przynajmniej w ogólnych słowach, lub aluzjach — jeżeli już nie et ex-

pressis verbis — zagadnienie sudecko - niemieckie. W tym względzie cała opinia doznała zdezorientowanego zawodu. W mowie Hitlera nie znalazło się nic co mogłoby być uważane za aluzję do spraw czesko - niemieckich.

Jeden z dyplomatów, zapytany o opinię o proklamacji Hitlera, odpowiedział: „Kanclerz wygłosił w Norymberdze jeszcze cztery mowy. Nie należy więc dziś już przesądzać, że sprawa sudecko - niemiecka nie będzie tu poruszona“.

Czy pominięcie całkowite zagadnienia czesko - niemieckiego w pierwszej proklamacji kanclerza należy uważać za dowód odprężenia, czy też większego jeszcze napięcia stosunków? Koła polityczne uważają raczej, że sprawa ta została jedynie przesunięta do jednego z następnych przemówień, pod wpływem wiadomości z Pragi, że rząd premiera Hodży godzi się w zasadzie na przyjęcie punktów karlsbadzkich Henleina. W ten sposób byłby to więc manewr wyczekujący.

Deficytowy budżet U. S. A. Wzrost wydatków i spadek dochodów

WASZYNGTON, 6. 9. Pierwsze dwa miesiące nowego roku budżetowego, który rozpoczął się z dn. 1 lipca, zakończyły się niedoborem 646 milionów dolarów. Zeszłoroczny deficyt w tym samym okresie wynosił zaledwie 372 miliony dolarów. Pozytywe dochodowe skarbu amerykańskiego dały sumę 799 milionów dolarów wobec 863 mln. w roku ubiegłym. Ogólne wydatki w ciągu pierw-

Kalendarzyk szkolny Związku Polskiego na rok 1938/39 już się ukazał w sprzedaży. Kalendarzyk w tym roku ukazał się w objętości 128 str. w pięknej okładce, ce na gr. 20.

Uwaga: Wszyscy klienci załatwiający sprawy prenumerat w kantorze „ABC“ N. Świat 15 (od 8-ej do 19) otrzymują kalendarzyk bezpłatnie.

Nowy kalendarzyk szkolny Związku Polskiego narzędziem walki z żydami

POLSKA MŁODZIEŻ SZKOLNA
nie sprzedaje i nie kupuje
KSIAZEK U ŻYDOW

Chińczycy przerwali tamy na rzece Żółtej aby powstrzymać pochód Japończyków

TOKIO, 6. 9. Wojska japońskie posuwające się od strony łańcucha górskiego Tapieh, tworzącego granicę pomiędzy trzema prowincjami Anhwei, Hupeh i Honan czynią stałe postępy. Druga silna kolumna japońska, operująca wzdłuż linii kolejowej Lung-

hai, zagraża przecięciem południowego odcinka linii Pekin — Hankau.

Jednocześnie wojska japońskie w południowej części prowincji Szansi i w północnym Honanie na północ od rzeki Żółtej, zajęły kluczową pozycję na północnym brzegu rzeki, zapewniając sobie możliwość przejścia na brzeg południowy.

Wojska chińskie przerwały tamę nad rzeką Żółtą w pobliżu Wenhsien, starając się powstrzymać postępy wojsk japońskich. Przerwa wynosi ok. 100 m. Okoliczne miejscowości zostały zalane.

Dymisja min. Świętosławskiego nieprzyjęta przez P. Prezydenta R. P.

Jak donosi „Słowo“, dyrektor departamentu wyznał w mini-

sterstwie W. R. i O. P. p. Franciszek Potocki złożył na ręce min. Świętosławskiego swą dymisję.

Krok ten poprzedzony został złożeniem dymisji przez min. Świętosławskiego, która jednak nie została przyjęta przez p. Prezydenta R. P. i dzięki temu min. Świętosławski pozostał nadal na swym stanowisku.

Smierć

kard. Laurenti

CITTA DEL VATICANO, 6. 9. Dziś, rano zmarł na udar serca Kardynał Camillo Laurenti, prefekt Św. Kongregacji obrządków.

Włoskie okręty za rumuńską naftę

Miedzy Italią i Rumunią zawarty został układ, na podstawie którego włoskie stocznie dostarczą Rumunii kilka statków handlowych o łącznej pojemności 25.000 ton. 40 proc. należności zapłaci Rumunia w dewizach, 60 proc. natomiast — ropą naftową.

Upadek myśli w socjaliźmie

Prasa socjalistyczna oburzyła się na nas za zestawienie socjalistów z wielkim kapitałem międzynarodowym. Nie potrafiła jednak znaleźć żadnych rzeczowych argumentów, które by obalały nasze stanowisko, ograniczyła się jedynie do stwierdzenia, że zarzuty nasze wywołują ziewanie wśród redakcji pism socjalistycznych. Dotychczas jednak ziewanie nie było skutecznym argumentem w dyskusjach prasowych. Prasa socjalistyczna jest również na nas oburzona za zarzuty reakcyjności i wstecznielwa.

Podstawą socjalizmu jest marksizm. Główną częścią składową doktryny marksistowskiej jest materializm dziejowy, który na pierwszy plan wysuwa działanie czynników gospodarczych i za główny motyw działania ludzkiego

uważa dążenie do zaspokojenia potrzeb materialnych.

Materializm dziejowy wyrósł na gruncie doktryny liberalnej, uznającej zysk za główny motyw działania ludzkiego. Droga od Dawida Ricarda do Karola Marksa nie jest taka długa, jak by się to mogło socjalistom wydawać.

W ten sposób, jak widzimy, same podstawy ideowe, na których się opiera doktryna socjalistyczna, jak i doktryna wielkiego międzynarodowego kapitalizmu, jest ta sama. Jedynie konsekwencje praktyczne, wyciągane przez „Lewiatana“ i przez PPS są różne.

Ale i praktyczna wizja, jaka stoi przed oczyma lewiatanów i marksistów, jest bardzo podobna. I tu i tam marzeniem jest wielki kolos przemysłowy. I tu i tam panuje wciąż pogarda dla drobnego i śred-

niego przedsiębiorstwa, które przeżywa się kramikarstwem. Polityka gospodarcza „Lewiatana“ bije w drobny i średni przemysł, polityka PPS uderza nie tyle w wielki przemysł, ile w drobny kapitał.

Doktryna Marksa została ustalona przed kilkudziesięcioletni laty. Opiera się więc na zupełnie innych warunkach gospodarczych i społecznych. Jest ona doktryną sztywną, która raz na zawsze daje recepty na wszystkie bolączki. Nie pozwała na samorodną ewolucję. Stąd dziś jest przestarzała i nie odpowiada warunkom dnia dzisiejszego.

Zdają sobie z tego sprawę nawet niektóre ugrupowania socjalistyczne. Odrzucają marksizm i starają się szukać nowych dróg wyjścia. Tymczasem nasza PPS wytrwale stoi na stanowisku doktryny Mar-

ksa.

Stąd nasze zarzuty zacofania i wstecznielwa. Na tym polega jeszcze jeden punkt, łączący socjalizm i kapitalizm międzynarodowy. Tym punktem jest wstecznielwo i zacofanie.

Rozumiemy dobrze, że zarzut zacofania boli tych, którzy zawsze chcieli uchodzić za najbardziej postępowych. Ale markę postępu uzyskuje się nie przez uparte trwanie na stanowisku w raz ustalonej formule, ale żywą pracą umysłową, dającą coraz to bardziej aktualne odpowiedzi na coraz to nowe bolączki dnia. A tymczasem nasi socjaliści ograniczają się wciąż do bezmyślnego powtarzania formulek z socjalistycznego talmudu. Wszelka żywsza praca umysłowa, zanikła w tym środowisku.

J. K.

Przelotne deszcze

Przewidywany przebieg pogody w dniu 7 b. m.:

Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami w godzinach popołudniowych i wieczornych, a z większymi rozpozogodzeniami na pozostałym obszarze kraju. Temperatura około 20 stopni. Dość silne i porywiste wiatry z kierunków zachodnich.